

Kuuleminen / valtioneuvoston tiedonanto

Jonna Lindqvist ja Ira Custódio

10.8.2023

Lastensuojelun Keskusliitto
Armfeltintie 1, 00150 Helsinki
toimisto@lskl.fi | www.lskl.fi
Puh. 050 411 2380

YK:n lapsen oikeuksien komitea on 2.6. antamissaan suosituksissa kehottanut Suomea kiireellisesti tehostamaan syrjinnän, kuten rasismin, vihapuheen ja viharikosten, torjuntaa.

Lapsen oikeuksien komitea / Loppupäätelmät Suomen yhdistetyistä viidennestä ja kuudennesta raportista.

Rasismi ja syrjintä kohdistuu myös lapsiin ja nuoriin

- Rasismin ja syrjintä heikentävät hyvinvointia
 - Häirintä, aggressiot ja esimerkiksi etninen profilointi aiheuttavat pelkoa
 - Syrjintä heikentää mielenterveyttä
- Rasismi ja syrjintä sulkee ulkopuolelle ja epäinhimillistää
 - Ulkopuolisuuden tunne, kiusaamisen kokemukset
- Rasismi ja syrjintä nakertaa luottamusta yhteiskuntaan ja viranomaisiin
 - Mahdollisuudet toimia yhteiskunnassa ja rakentaa omaa polkua

Meillä ei yhteiskuntana ole varaa menettää yhtäkään lasta tai nuorta eikä heidän potentiaaliaan.

Yhdenvertaisuutta edistettävä aktiivisin toimenpitein

- Rasisminvastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa on jatkettava. Toimenpiteiden tulee olla selkeitä, konkreettisia ja asianmukaisesti resursoituja ja niille on nimettävä vastuutahot.
 - Yhdenvertaisuutta koskeva lainsäädäntö on melko kattavaa. Sen toimeenpanoa on entisestään vahvistettava ja toteutumista arvioitava säännöllisesti.
- Kaikkia hallituksen päätöksiä on arvioitava yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden näkökulmasta.
 - Onko hallituksen toiminnan kokonaiskädenjälki yhdenvertaisuutta edistävä vai nakertava?
- Rasismin vastainen työ edellyttää ymmärrystä rasismin olemassaolosta ja tietoa sen ilmenemistavoista
 - Syrjinnän ja rasismin kokemukset tulee ottaa vakavasti ja niiden vähättelystä ja poisselittämisestä on luovuttava.
 - Myös rakenteellinen syrjintä on tunnistettava (esim. opinto-ohjaus).

Yhdenvertainen Suomi -ohjelma on kokonaisuudessaan tarpeellinen ja sen tavoitteet hyvin perusteltuja. Ohjelman toimeenpanoa on syytä jatkaa.

Lapsi, nuori

- Rasismia / syrjintää kokevan oikeusturva
- Tuki rasismia / syrjintää kokeville

Viranomaiset

- Säännöllinen tiedonkeruu rasismin ja syrjinnän kokemuksista
- Yhdenvertaisuussuunnittelu ja julkisissa viroissa toimivien osaamisen vahvistaminen

Suuri yleisö, ml. Lapset ja nuoret

- Asenteisiin vaikuttaminen; ihmisoikeuskasvatus

Poliittisilla puolueilla on suuri vastuu siitä, millaista käytöstä sallitaan. Myös lapset ja nuoret kuuntelevat rasismista käytävää julkista keskustelua.